

شیوه‌اجرای طرح بن‌زین مورد نقد است

امام جمعه‌موقت‌تهران‌باتنقادنسبت به شیوه و نحوه اجرای طرح افزایش قیمت بنزین از سوی دولت گفت: در این زمینه افتاح ملی صورت نگرفت و اجماع‌نخبگانی‌درباره‌نحوه‌اجرااتجام

نشد و نتیجه آن این شد که یک ناراحتی و نگرانی را در

سطح جامعه ما به وجود آورد و سوالات و ابهامات را در بین مردم ایجاد کرد.حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج‌علی‌اکبری در ادامه عنوان کرد: برای کاهش نگرانی‌ها، مسؤولان که بسته معیشتی را در نظر گرفتند باید اقتاع ملی را جدی بگیرند و با مردم صحبت کنند، همچنین از رسانه ملی استفاده کنند.وی افزود: رسانه‌ها و سایر دست‌اندر کاران هم کوتاهی نکنند.باید از مردم حمایت، دلجویی و عذرخواهی شود و به سوالات آنها پاسخ داده شود، همچنین نظارت مستمر، قاطع و تقویت شده مسؤولان برای جلوگیری از گرانی‌ها ادامه پیدا کند.

■ ■ ■

خداحافظی نماینده ولی فقیه در لرستان با مردم استان

نماینده ولی فقیه در لرستان و امام جمعه خرم‌آباد در خطبه‌های نماز جمعه با مردم لرستان خداحافظی و اعلام کرد رهبر معظم انقلاب با کناره‌گیری وی از این مسؤولیت موافقت کرده‌اند. به گزارش فارس، «آیتالله سیداحمد میرعمادی در این باره گفت: نام‌های را محضر رهبر انقلاب نوشتیم که موافقت کنند از این سنگر (نمایندگی ولی فقیه در لرستان و امام جمعه خرم‌آباد) خداحافظی کنند. آیتالله میرعمادی در ادامه از موافقت رهبر انقلاب با کناره‌گیری وی از نمایندگی ولی فقیه در لرستان خبر داد و گفت: قطعا هر عزیزی که بعد از من خواهد آمد به‌عنوان نماینده ولی فقیه‌با توان بیشتر به شما خدمت خواهد کرد. شایان ذکر است طی هفته جاری نماینده جدید ولی فقیه در لرستان به‌طور رسمی معرفی خواهد شد.

■ ■ ■

احضار سفیر عراق به وزارت امور خارجه

در پی تعرض به سرکنسولگری ایران در نجف، مراتب اعتراض شدید تهران رسماً به سفیر عراق ابلاغ شد. به گزارش «وطن امروز»، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران ضمن ابراز انزجار از تعرض به سرکنسولگری ایران در نجف گفت: مراب اعتراض شدید تهران رسماً به سفیر عراق ابلاغ شد. سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه ضمن ابراز انزجار از تعرض به سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در نجف اشرف خواستار برخورد مسؤولانه، قاطع و موثر دولت عراق با عوامل متخرب و مهاجمان شد. موسوی ضمن محکومیت این اقدام و با یادآوری مسؤولیت و وظایف دولت عراق برای حمایت از اماکن دیپلماتیک و دیپلمات‌ها،افزود: مراتب‌اعتراض شدید ایران رسماً به سفیر عراق در تهران ابلاغ شد. گفتنی است چهارشنبه گذشته، گروهی از مهاجمان نفلدار که به گفته منابع محلی از اهالی شهر نجف اشرف نبوده‌اند، با پخش مستقیم دوربین شبکه خبری العربیه سعودی به کنسولگری ایران در نجف پورش برده و بخش‌هایی از آن را به آتش کشیدند.

■ ■ ■

مرگ فرمانده عملیات تجاوز به طیس

«جیمز ال. هالووی» فرمانده پیشین نیروی دریایی ارتش آمریکا و سرکرده نیروهای عملیات حمله به طیس در سال ۱۳۵۹، پنجشنبه در ۹۷ سالگی مُرد. عملیات حمله به طیس با اسم رمز «پنجه عقاب» قرار بود روز ۴ اردیبهشت ۱۳۵۹ (۲۴ آوریل ۱۹۸۰) با استفاده از پیشرفته‌ترین امکانات نظامی آمریکا اجرایی شود اما نیروهای آمریکایی- شامل ۱۳۲ نیروی نظامی، ۸ فروند بالگرد و ۳ فروند هواپیمای باربری هر کولس ۱۳۰- پس از استقرار در طیس و قبل از حرکت به تهران به حوادث مختلفی مبتلاشده و در اجرای مأموریت شکست خوردند. سال گذشته نیز «هارولد براون»،وزیر پیشین دفاع آمریکا (۱۹۷۷ تا ۱۹۸۱) که دستور اجرای عملیات طیس را صادر کرده بود، در ۹۱ سالگی مُرد.

نگاه

دولتی که گوش نداشت!

ادامه از صفحه اول

... به عضلات آن خردآمده ۹۵ به علی لاریجانی پیشنهاد داد ۲ جلد کتاب «اقتصاد برای همه» و «پنش اقتصادی برای همه» نوشته دکتر علی سرزعیم را تهیه کرده، به رایگان جهت مطالعه در اختیار نمایندگان قرار داده، در صورت امکان از زمون هم از آنها گرفته شود! نتیجه اینکه در سلیاه مشورت‌ناپذیری دولت آقای روحانی و حضور گسترده نوابغ لیست امید در مجلس، این تنها گزاره «جبار» است که می‌تواند گاهی منجر به تجدینظر در سیاست‌های دولت شود. از این منظر دولت آقای روحانی مصداق تام این سخن است که ما زیر بار حرف حساب نمی‌رویم مگر اینکه زور بالای سرمان باشد. چنانکه اگر تحریم نفت در سایه انعقاد برجام تنگ‌تر نشده بود، هرگز فکری برای تلاوم طرح هدفمندی یارانه سوخت نمی‌شد. اگر وضعیت بازار اجاره هم به این فضاخت کنونی نمی‌رسید، آقای آخوندی هنوز در وزارت مسکن‌سازی نشسته، به مسکن مهر فحاشی می‌کرد و خبری از طرح جایگزین هم نبود. مسأله درنداکت‌ها این است که دولت اکنون هم واقعی به نظر کارشناسان اقتصادی خارج از حلقه بسته خود نمی‌نهد. به‌عنوان مثال در مسأله بازگشت کارت سوخت، نظر کارشناسان اقتصادی بر اختصاص سهمیه به افراد به جای اتومبیل‌ها بسود و مدل فعلی گرانی بنزین را تورم‌زا تشخیص داده بودند. دولت اما نه‌تنها اجازه می‌دهد بنزن رنگینه به عنوان مقصر اصلی حذف این طرح ملی، سوت‌زنان در حیات دولت حاضر شود که باز هم در پست‌و دور از انظار کارشناسان خارج از دولت اقدام به تصمیم‌گیری درباره شاهکار زورآزما رنگینه کرد.اکنون هم غنایه خنده‌دار مشمولان و غیرمشمولان طرح حمایت معیشتی و شناسایی آنها، چند ماه بلکه چند سال، مردم را اسیر دولت روحانی دانست. ۶ سال است با همین دست‌فراش مملکت را اداره کرده و رسانه‌های اصلاح‌طلب هم پیشاپیش دولت به قلع و قمع منتقدان پرداخته‌اند و شعارشان هم اعتدال و عقابیت‌است.

گروه سیاسی: در فاصله یک هفته تا برگزاری کمیسیون مشترک برجام در وین، سسید عباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه از بی عملی اروپایی‌ها نسبت به تعهدات‌شان انتقاد کرد و گفت: «درسی که از برجام گرفتیم این است که مقاومت، بیش از تمایل برای همکاری جواب می‌دهد». به گزارش «وطن امروز»، عراقچی که سال گذشته وبعـد از گذشت چندماه از خروج آمریکا از برجام، توافق هسته‌ای را در آ‌سی‌یو توصیف کرده بود، پنجشنبه گذشته و در شرایطی که ۱۹ ماه از خروج آمریکا از برجام می‌گذرد، به رویکرد اروپا نسبت به توافق هسته‌ای انتقاد کرد و ضمن آن برخی در‌س‌های برجام برای دستگاه دیپلماسی را مرور کرد. عراقچی در مصاحبه با وبگاه هلندی «ان.آر.سی» با بیان اینکه برجام هم‌اکنون در شرایطی مانند «مرایقت‌های ویژه» قرار دارد، اعلام کرد: «می‌خواهم تأکید کنم یکی از درس‌هایی که ما از مسأله برجام گرفتیم، این است که نتیجه این توافق و پایبندی به آن، ظاهراً اعمال تحریم‌های جدید بود. اگر قرار است چنین باشد ما نیز شاید مجبور به تغییر رویه شویم؛ اینکه چطور را فعلاً نمی‌توانم بگویم، دیگر درسی که گرفتیم این است که مقاومت، بیش از تمایل برای همکاری جواب می‌دهد.»

وی در ادامه اظهار داشت: «کاملاً طبیعی است که مردم از سیاست دولت ناراضی باشند و آن را نشان دهند. مردم کاملاً حق دارند بحث کرده و خواسته‌های خود را بگویند. این در هر جامعه دموکراتیکی رخ می‌دهد، شما هر شنبه این را در پاریس می‌بینید اما کسی نمی‌پذیرد که این مسأله با توسل به خشونت و آتش زدن ساختمان‌های عمومی همراه شود.»

معاون وزیر امور خارجه در پاسخ به این سوال که اروپا در چه زمینه‌ای موفق عمل نکرده، گفت: «اینکه اروپا با ایران تجارت کند، کاملاً قانونی و مشروع است اما کمپانی‌های اروپایی بعد از تحریم‌های آمریکا از ایران رفتند. کشورهای اروپایی می‌گویند می‌خواهند به برجام پایبند باشند اما اروپا نشان داده یا نمی‌تواند یا نمی‌خواهد در برابر تسلط آمریکا به سیستم مالی آنها مقاومت کند». عراقچی با بیان اینکه اروپا باید از حاکمیت و استقلال خود دفاع کند، تصریح کرد: «اروپا باید صندوقی ایجاد

کند که از کمپانی‌های خود در برابر تنبیه آمریکا محافظت کند، با وجود اینکه تجارت با ایران کاملاً قانونی است. اروپایی‌ها باید از خودگذشتگی بیشتری نشان دهند. هر چیزی بهایی دارد. یک ضرب‌المثل ایرانی می‌گوید نمی‌توانید بدون خیس شدن، شنا کنید». وی در پاسخ به سوالی درباره فرصت‌های باقی‌مانده برای حفظ برجام، گفت: «به نظرم این فرصت وجود دارد، اگر طرف دیگر به تعهداتش ذیل توافق کاملاً عمل کند. ایران تاکنون هزینه‌های خود را پرداخت کرده و حالا نوبت دیگر طرف‌هاست که چنین کاری

را انجام دهند. ما پذیرفتیم که برنامه هسته‌ای خود را محدود کنیم. [اما] ما در شرایط فشار حداکثری از سوی آمریکا قرار گرفتیم. ما از تحریم‌ها آسیب می‌بینیم، راهکارهای عملی برای خلاص شدن از تحریم‌ها باید ایجاد شود». معاون دستگاه دیپلماسی ایران درباره تلاش‌های «هانوئل مکرون»، رئیس‌جمهور فرانسه برای حفظ توافق اروپا نیز گفت: «ما از تلاش‌های او قدرتی نمی‌کنیم اما سوال بزرگ‌تر اینجاست که آیا آمریکا هم قدر آن را می‌داند؟ راستش را بخواهید، من فعلاً هیچ فرصت بزرگی برای اقدامات مکرون نمی‌بینم». عراقچی در پایان، به این سوال که آیا ایران تمایل دارد درباره توافق گسترده‌تری همان‌طور که آمریکا می‌خواهد مذاکره کند، اینگونه پاسخ داد: «خیر! ما نمی‌خواهیم دوباره بر سر برجام

گزارش

مهم‌ترین دوگانه ابداعی حسن روحانی در

آغاز فعالیت‌هایش در قامت یک کاندیدی ریاست‌جمهوری و پس از آن در مدیریتش در قلمت یک رئیس‌جمهور دانست. سوئی از این دوگانه تعریف شده دولتمردان و حامیانش قرار می‌گرفتند که مدعی بودند هر گونه مسیری برای ساخت کشور جز از دروازه دیپلماسی و گفت‌وگو عبور نمی‌کند و در سوی دیگرش منتقدان دیپلماسی خود را گروهی متخلف هرگونه تعامل معرفی و گفت‌وگان مقاومت را صرفاً بر مبنای مسیری در جهت تقابل با دنیا تعریف می‌کردند. باور به چنین دوگانه‌ای در ادبیات سیاسی دولت تا جایی امتداد پیدا کرد که حسن روحانی حدود یک ماه پیش در آیین آغاز رسمی سال تحصیلی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری کشور حتی گزینه «همه‌پرسی» برای انتخاب یک مسیر در این دوگانه را به زبان آورد و گفت: «پیشرفت و آینده کشور در سلیاه تعامل با تقابل با دنیا‌است؟ ۴۱ سال است به جواب روشن و قاطع در این زمینه نرسیده‌ایم. یک عده بر تعامل سازنده و عده‌ای نیز بر تقابل بیشتر با جهان تأکید دارند. یک عده معتقدند مشکلات موجود جز با قدرت‌تمایی و شکستن دشمن میسر نیست و یک عده نیز معتقدند می‌توان بسیاری از مشکلات را با گفت‌وگو حل‌وفصل کرد. اگر با راهکارهای ارائه شده برای موضوعاتی که بیش از ۴۰ سال است راجع به آنها بحث می‌کنیم به نتیجه نرسیده‌یم، باید همه‌پرسی کنیم.»

با تمام این اوصاف و فارغ از واکنش‌هایی که به ایراد محتوایی چنین فراندومی وارد شد و عده‌ای اساساً چنین دوگانه‌ای را غلط دانسته و تقابل و تعامل در عرصه سیاست خارجی را فاقد تضاد دانسته و از هر دوی آنها به‌عنوان ابزار در جهت پیشبرد منافع و سیاست‌های نظام یاد کردند اما نمی‌توان منکر این مهم شد که بخش قابل توجهی از روند مدیریتی و سیاست‌گذاری کشور در سال‌های اخیر مبتنی بر چنین قاعده‌ای جلوگیری است؛ از جایی که روحانی و دولتمردانش ایده «حل همه مشکلات با دیپلماسی» را مطرح کردند تا جایی که صحبت از «هر توافقی بهتر از عدم توافق است» را علنی کردند در چنین شرایطی سنجش عملکرد اجرایی دولت و میزان موفقیتش در زمینه حل مسائل با ایده «دیپلماسی صرف» را می‌توان از مهم‌ترین قضوت‌های فعلی در سال‌های پایانی عمر دولت روحانی دانست.

■ **عراقچی: مقاومت، بیش از تمایل به همکاری جواب می‌دهد**
گفت‌وگوی اخیر عباس عراقچی با وبگاه هلندی «ان.آر.سی»

سرلشکر جعفری، فرمانده سابق سپاه پاسداران گفت: شعار این دولت، تدبیر و امید بود؛ در انجام مسائل اجرایی، چه آمیدی برای مردم باقی گذاشته‌اند؟ به نظرم دستگاه قضایی در اینجا وظیفه مهمی دارد. ضمن آنکه برخوردها با فساد، اختلاس و سوءاستفاده به صورت قاطعانه ادامه یابد. لازم است با سوءتدبیرها، بی‌توجهی‌ها و سوءمدیریت‌ها هم برخورد قانونی شود. این مسیر متأسفانه تاکنون در جمهوری اسلامی باز نشده و باید باز شود.

عباس عراقچی، نفر دوم پرونده برجام با اعتراف به افزایش تحریم‌ها پس از توافق هسته‌ای و بی‌فایده بودن سیاست تمایل برای همکاری با غرب:

مقاومت، بیشتر جواب می‌دهد

مذاکره کنیم. همچنین ما بر سر برنامه موشکی خود به هیچ‌وجه مذاکره نمی‌کنیم. موشک‌ها برای امنیت ما ضروری است.»

■ **اعترافات عراقچی و یادآوری نکته**

انتقادات عباس عراقچی از ۳ کشور اروپایی طرف برجام در شرایطی مطرح می‌شود که اردیبهشت‌ماه ۹۷ و پس از خروج آمریکا از برجام، بسیاری از جریان‌های سیاسی و کارشناسان سیاسی و اقتصادی بر تمرکز دولت روی توانمندی‌های داخلی برای مقابله با تحریم‌ها تأکید داشتند اما در مقابل این دستگاه

سیاست خارجی و دولتمردان بودند که بر ادامه برجام با طرف‌های باقی‌مانده آن تأکید داشتند. با این حال و پس از گذشت ۱۹ ماه از مذاکرات موسوم به «برجام اروپایی» نه‌تنها وعده‌های یازده‌گانه آلمان، فرانسه و انگلیس به ایران عملیاتی نشده که در موارد متعددی شاهد همراهی حداکثری اروپا با سیاست‌فشار حداکثری دولت آمریکا علیه ایران بوده‌ایم. بی‌توجهی دستگاه دیپلماسی به انتقادات پیرامون سیاست وقت‌کشی و فرصت‌سوزی و ترویجکای اروپایی تا جایی پیش رفت که در مقطعی حتی محمدجواد ظریف اقدام به

توجه بی‌تعهدی اروپایی‌ها کرده بود. او یازیز سال گذشته مدعی شده بود اروپایی‌ها جهت جلوگیری از کارشکنی آمریکا، اقدامات برای راه‌اندازی کنال مالی میان ایران و اروپا را به‌صورت محرمانه پیش می‌برند؛ هرچند خود ظریف هم پس از گذشت چند ماه اذعان کرد اروپایی به یک درصد تعهدات‌شان در برجام نیز عمل نکرده‌اند. حال‌نیز عراقچی از وضعیت برجام در شرایط مرایقت‌های ویژه سخن می‌گوید نکته دوم پیرامون اظهارات عراقچی اذعان به نقش برجام در ایجاد ناراضی‌ها در کشور است. هرچند تا پیش از این موضوع سهم سوءمدیریت دولت روحانی در ایجاد اوضاع فعلی اقتصادی به تأیید ناظران و کارشناسان رسیده بود. حالا اما نفر دوم برجام به صراحت از ایجاد تحریم‌های جدید پس از برجام

مسئبان بی‌تدبیری بن‌زینی محاکمه شوند
سرلشکر جعفری، فرمانده سابق سپاه پاسداران گفت: شعار این دولت، تدبیر و امید بود؛ در انجام مسائل اجرایی، چه آمیدی برای مردم باقی گذاشته‌اند؟ به نظرم دستگاه قضایی در اینجا وظیفه مهمی دارد. ضمن آنکه برخوردها با فساد، اختلاس و سوءاستفاده به صورت قاطعانه ادامه یابد. لازم است با سوءتدبیرها، بی‌توجهی‌ها و سوءمدیریت‌ها هم برخورد قانونی شود. این مسیر متأسفانه تاکنون در جمهوری اسلامی باز نشده و باید باز شود.

گفته و تأکید می‌کند مردم از این سیاست دولت ناراضی‌اند. نقش برجام در وضع تحریم‌های بیشتر برای کشور و تشدید مشکلات اقتصادی برای مردم موضوعی است که «وطن امروز» پیش از این به تفصیل به آن پرداخته و در شماره امروز نیز در گزارش مجزایی مورد اشاره قرار گرفته‌است. موضوع سوم در حاشیه اظهارات جالب عراقچی به نوع مواجهه دولت با منتقدان بازمی‌گردد. دولتی‌ها و بویژه مدیران ارشد دستگاه دیپلماسی در زمان انعقاد برجام و در واکنش به انتقادات کارشناسی منتقدان، عموماً تلاشی می‌کردند با برچسب‌زنی و تمسخر، ایرادات فنی توافق هسته‌ای را تحت‌الشعاع قرار دهند. حالا و با بروز تبعات توافق هسته‌ای بر توانمندی‌های هسته‌ای و همچنین معیشت مردم، مشخص است که انتقادات برجامی کارشناسان و منتقدان دولت تا چه میزان درست بوده است. مسیاحت مرتبط با بند موسوم به مکانیسم ماشه در متن توافق هسته‌ای، از جمله همین انتقادات بود که با اظهارات اخیر وزیر خارجه فرانسه بار دیگر مورد توجه قرار گرفته است.

■ **چگونه زیر بار رفتند؟**

چهارشنبه گذشته وزیر خارجه فرانسه، ایران را به فعال‌سازی مکانیسم ماشه و اعمال تحریم‌های سازمان ملل تهدید کرد. ژان ایو لودریان، وزیر خارجه فرانسه روز چهارشنبه با اشاره به احتمال اعمال مکانیسم ماشه علیه ایران گفت: «ایران هر ۲ ماه یکبار یک ششکاف جدید ایجاد می‌کند و اوضاع به جایی رسیده است که من به صراحت می‌توانم بگویم ما به فعال‌سازی مکانیسم ماشه تحریم‌های اقتصادی فکر می‌کنیم.» بر اساس متن برجام ۲۱ بند ۳۶ و ۳۷ که مربوط به سازو کار حل و فصل اختلافات است [در صورتی که ایران به عدم اجرای مفاد قطعنامه توسط سایر کشورها اعتراض داشته باشد یا اینکه کشورهای ۵+۱ اذعا کنند ایران مفاد توافقنامه را رعایت نکرده است، امکان بازگشت تحریم‌ها طی ۶۵ روز وجود دارد. طبق این گزارش در ایام بررسی برجام در کمیسیون ویژه مجلس، یکی از اصلی‌ترین نقدهای منتقدان دلسوز ایرانی و فقهی و یکجانبه‌ایالات متحده و نقض اساسی تعهدات ۳۷- اگر آمریکا یا هر کشور دیگری در تعهداتش عمل نکند، ایران

گزارش «وطن امروز» درباره نقش اساسی سیاست خارجی دولت روحانی در پیدایش وضعیت نابسامان اقتصادی فعلی

مرگ تدریجی رؤیای برجام

را از جهت زیادی می‌توان اعترافی در مسیر خلاف جهت نگرش سیاسی دولت یازدهم و دوازدهم دانست، گفت‌وگویی که در آن عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان با بیان اینکه برجام هم‌اکنون در شرایطی مانند «مرایقت‌های ویژه» قرار دارد، توضیح داد: «می‌خواهم تأکید کنم یکی از درس‌هایی که ما از مسأله برجام گرفتیم، این است که نتیجه این توافق و پایبندی به آن، ظاهراً اعمال تحریم‌های جدید بود. اگر قرار است چنین باشد ما نیز شاید مجبور به تغییر رویه شویم. اینکه چطور را فعلاً نمی‌توانم بگویم، دیگر درسی که گرفتیم این است که مقاومت، بیش از تمایل برای همکاری جواب می‌دهد.» وی همچنین در پاسخ به سوالی درباره فرصت‌های باقیمانده برای حفظ برجام، توضیح داد: «به نظرم این فرصت وجود دارد اگر طرف دیگر به تعهداتش ذیل توافق کاملاً عمل کند. ایران تاکنون هزینه‌های خود را پرداخت کرده و اکنون نوبت دیگر طرف‌هاست که چنین کاری را انجام دهند. ما پذیرفتیم که برنامه هسته‌ای خود را محدود کنیم. [اما] ما در شرایط فشار حداکثری از سوی آمریکا قرار گرفتیم. ما از تحریم‌ها آسیب می‌بینیم. راهکارهای عملی برای خلاص شدن از تحریم‌ها باید ایجاد شود». سخنان قابل تامل عراقچی در این مصاحبه در حالی اعتراف به اشتباه بودن

عباس عراقچی، نفر دوم پرونده برجام با اعتراف به افزایش تحریم‌ها پس از توافق هسته‌ای و بی‌فایده بودن سیاست تمایل برای همکاری با غرب:

مقاومت، بیشتر جواب می‌دهد

حتی نمی‌تواند نسبت به این مسأله شکایت کند چون در نهایت تحریم‌ها علیه خود ایران برمی‌گردد اما تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای این مسأله را رد می‌کرد و در تریبون‌های مختلف به تمجید از مکانیزم حل اختلاف موجود در برجام می‌پرداخت. به‌عنوان یک نمونه از دفاع تیم مذاکره‌کننده از این مکانیزم، می‌توان به اظهارات همین آقای عباس عراقچی اشاره کرد که به‌همین‌ماه سال ۹۶ در برنامه جهان‌آرا گفته بود: «در بند ۳۶ ادعا کردیم طرف مقابل نقض تعهدات کرده، مکانیسمی وجود دارد که کمیسیون مشترک را در سطح معاونان و در قدم بعدی در سطح وزرا فعال می‌کنیم و اگر فقه تشدید دوباره برنامه‌مان را فعال می‌کنیم، به همین آسانی در صورتی که طرف مقابل به تعهداتش عمل نکند، ناظر و مجری خودمان هستیم.» گفتنی است سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان در واکنش به اظهارات وزیر خارجه فرانسه گفت: برجام در شرایط کنونی اساساً به طرف‌های اروپایی اجازه نمی‌دهد در قبال اعمال حق مشروع ایران در پاسخ به اقدامات غیرقانونی و یکجانبه ایالات متحده به این مکانیزم استناد کنند. به گزارش ایسنا، سیدعباس موسوی در واکنش به اظهارات وزیر خارجه فرانسه درباره برجام و همچنین امکان بهره‌گیری از مکانیزم حل‌وفصل اختلافات این سند تصریح کرد: این اظهارات غیرمسؤولانه و غیرسازنده بوده و شدیداً، کاملاً آردی ابتکارات سیاسی برای اجرای کامل برجام توسط همه طرف‌ها در راستای نظام رفع تحریم‌های برجام و مصوبات کمیسیون مشترک را مخدوش می‌سازد. سیدعباس موسوی درباره امکان بهره‌گیری فرانسه و دیگر اعضای یاقی مانده برجام از مکانیزم حل‌وفصل اختلافات نیز گفت: منطقی و در حد مکانیزم حل‌وفصل اختلافات پیش‌بینی است. برجام در نظر گرفتن اقدامات اجرایی برای ۲ طرف است و اقدام جمهوری اسلامی ایران هم اجرای حق خود در ماده ۳۶ است. لذا برجام در شرایط کنونی اساساً به طرف‌های اروپایی اجازه نمی‌دهد در قبال اعمال حق مشروع جمهوری اسلامی ایران در پاسخ به اقدامات غیرقانونی و یکجانبه ایالات متحده و نقض اساسی تعهدات طرف‌های اروپایی، به این مکانیزم استناد ورزند.

از سوی آمریکا که اروپا را نیز همراه خود کرده است باعث شده تا وی «مقاومت» را بیش از هر گزینه دیگری «واحد دستاورد» بداند. اما سوال در باب سرانجام «رویای برجلمی» می‌تواند تا حد زیادی ما را به منظور عراقچی پیرامون عمق ایده عقیم شده تعاملی دولت برساند. «وطن امروز» ۲۹ دی سال گذشته در پرونده‌ای به مقایسه وضعیت تحریم‌ها قبل از شروع مذاکرات در دولت روحانی و بعد از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای پرداخته بود. در بخشی از این گزارش با اشاره به وضعیت اروپا در نظام جدید تحریم‌های آمریکا آمده بود: «نگاه به وضعیت تحریم‌های اروپا علیه ایران بعد از خروج ترامپ از برجام و اعمال تحریم‌ها قابل توجه است اما پیش از بررسی این موضوع، سوال مهمی که باید به آن پاسخ داده شود این است: تا پیش از خروج ترامپ از برجام، آیا تحریم‌های اروپا علیه ایران در عمل لغو شده بود یا این موضوع صرفاً روی کاغذ مطرح بود؟ شاید بدون بررسی دقیق و صرفاً با نگاهی به مواضع و ادبیات مسؤولان ارشد دولتی از رئیس‌جمهور گرفته تا مسؤولان دستگاه دیپلماسی، بخوبی مشخص شود که عمده اقدامات اروپایی‌ها در قبال ایران، اتخاذ مواضع سیاسی بدون اقدامات عملی و در عین حال بهره‌مندی از مواهب اقتصادی برجام بوده است. رفتارهای شعاری اروپا مورد انتقاد مسؤولان عالی‌رتبه نظام نیز قرار گرفته است. عدم مرادوات تجاری شرکت‌های بزرگ اروپایی با ایران که در پی هشداری مکرر، آمریکا بوده است نیز بخوبی این گزاره را تأیید می‌کند.»

■ **درس‌های ادامه‌دار کدخدا**

از زمانی که ایده تعامل مستقیم با ایالات‌متحده به‌عنوان تنها الزاماتژیون سیاسی موجود از سوی حسن روحانی طرح شد تا زمانی که مقامات ارشد دولت «مقاومت سیاسی» را به‌عنوان کارآمدترین ایده ممکن در فضای جهانی برای ایران معرفی کردند بیش از نیمی از هده ۹۰ گذشت. رکود مدیریتی، بی‌نست‌سازی برای ایده‌های اجرایی و شرطی کردن جامعه مقابل تصمیم‌های خارجی مهم‌ترین چیزهایی بود که در کنار سرمایه‌ها از دست رفته هسته‌ای باعث آمد. شاید این زمان از جهاتی بیشتر عمر دولت یازدهم و دوازدهم را در بر گرفت اما در سطحی کلان‌تر تجربه‌ای بازگشت‌ناپذیر برای فضای سیاسی ایران محسوب می‌شود. ایست هسته‌ای و قبول تحریم‌های حداکثری که در سایه این سکون شکل گرفت جلوه‌ای برجسته از منظر مدیریت سیاسی معتقدان به «پرداخت حداکثری هزینه» برای «برداشته شدن حداقلی فشارها» بود.